

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200465
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521200465.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ K. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, 059 01 Spišská Belá, 2/ B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. XXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, Továrenská 19/5, 059 01 Spišská Belá, zastúpené kolíznym opatrovníkom Obcou Kyjov, detí rodičov - matka: J. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T. č. XXX, otec: neuvedený o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa na uloženie výchovného opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytovou formou, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e nad výchovou mal. K. V., nar. XX.XX.XXXX a B. V., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, dočasné odňatie z osobnej starostlivosti matky J. V., nar. XX.X.XXXX na obdobie šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Súd n a r i a d ť u j e maloletým deťom K. V., nar. XX.XX.XXXX a B. V., nar. XX.XX.XXXX pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá so sídlom Spišská Belá, Továrenská 19/5.

III. Súd u k l a d á matke J. V., nar. XX.X.XXXX povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Spišská Belá, Úradom práce soc. vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Obcou Kyjov, Občianskym združením Familiám Prešov, ošetrojúcou lekárkou mal. detí.

IV. Súd bude s l e d o v a ť plnenie účelu výchovného opatrenia v spolupráci s Centrom pre deti a rodiny Spišská Belá, Úradom práce soc. vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Obcou Kyjov, Občianskym združením Familiám Prešov, ošetrojúcou lekárkou mal. detí.

V. Súd bude h o d n o t i ť účinnosť výchovného opatrenia priebežne, tak aby pred uplynutím obdobia 6 mesiacoch od právoplatnosti uznesenia o jeho uložení zhodnotil splnenie jeho účinnosti.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 31.3.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľ) sa domáhal uloženia výchovného opatrenia - dočasného odňatia maloletých detí K. a B. V. z osobnej starostlivosti ich matky na 6 mesiacov a nariadiť maloletým pobyt v zariadení za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov.

2. Návrh odôvodnil tým, že úrad vedie spisovú dokumentáciu na úseku SPODaSK matky J. V. a jej dvoch maloletých detí od 1/2021 na základe žiadosti Fakultnej nemocnice s poliklinikou Prešov o prešetrenie sociálnej situácie v rodine. V správe zo dňa 29.1.2021 sa uvádza, že deti boli odoslané na hospitalizáciu cestou VLDD pre impetiginizovaný scabies (svrab) nelepšiaci sa na ambulantnej liečbe. V správe sa

ďalej uvádza, že podľa výmenného lístka matka s deťmi na odborné odporúčané vyšetrenia nechodí - u oboch detí odporúčaný dispenzár na neurologickej ambulancii (kontrola plánovaná na 12/2020), na očnej ambulancii plánovaná mesiac po prepustení, ortopedická kontrola plánovaná o 6 týždňov po prepustení, vo veku pol roka plánovaná nefrologická kontrola s USG obličiek, zároveň doporučovaná imunoprofylaxia RSV cestou pneumologickej ambulancie a sledovanie na ambulancii pre rizikových novorodencov. Po prijatí detí boli výrazne hygienicky zanedbané. V prípade K. na koži po celom tele difúzny drobnoskvrnitý exantém, scabies, zapálené ložiska na trupe, na krku, začervenané v plienkovej oblasti. V prípade B. kožný nález horší, po celom tele generalizovaný scabies, koža suchá, ošupujúca, na hlave vo vlasovej oblasti krusty s ošupovaním a čerstvým krvácaním. V plienkovej oblasti začervenané, nechty špinavé s ošupovaním. Následne dňa 3.3.2021 prišlo oznámenie z Ľubovnianskej nemocnice o tom, že deti boli hospitalizované na detskom oddelení od 17.2.2021, kde opäť boli hygienicky zanedbané, koža špinavá, po celom tele boli prítomné početné svrabové ložiská rôznych štádií - od vyhojených cez infikované až po úplne čerstvé. Matka bola prijatá ako doprovod na detské oddelenie, avšak trpela rovnakým infekčným kožným ochorením, preto bola následne z epidemiologických dôvodov z priestorov zariadenia prepustená. Matka detí žije so svojimi mal. deťmi, matkou S. V. a siedmimi súrodencami v murovanom príbytku, ktorý má dve izby, chodbu a malú kúpeľňu. Jedna izba slúži ako kuchyňa, kde majú skrinku na riad, piecku na tuhé palivo, rohová lavicu, mrazničku, chladničku a rozkladací gauč. Druhá izba slúži ako obývací izba a zároveň v nej spia, majú tam starú obývaciu stenu, manželskú posteľ a dve váľandy. V domácnosti je zavedená elektrina aj voda. Hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. V domácnosti počas šetrení bol neporiadok, súrodenci matky spali pod špinavými perinami. Matka nemá pre deti kočiar ani postieľku. Uviedla, že spia s ňou na posteli. Kto je otcom mal. detí J. V. nevedela uviesť. Podľa jej vyjadrenia otehotnela na zábave a tehotenstvo zistila až keď bola v štvrtom mesiaci. Úrad opakovane prešetril bytové a sociálne pomery v ktorých sú vychovávané mal. deti. Opakovane bolo matke poskytnuté sociálne poradenstvo v zmysle platnej legislatívy o jej právach a povinnostiach. Matka bola dôrazne upozornená na zistené nedostatky, avšak v rodine sa nič nezmenilo. Je vytvorená spolupráca s pediatrom, Obcou Kyjov. Príbuzní nemajú vytvorené vhodné podmienky pre NOS. Stará matka deti zabezpečuje starostlivosť o svoje maloleté deti len s ťažkosťami. Dcére s deťmi nemá záujem pomáhať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, v závere navrhovateľ zdôraznil, že dospel k záveru, že maloleté deti sa ocitli v takej situácii, ktorá ohrozuje ich psychický, fyzický a sociálny vývin. Preto podal návrh na neodkladné opatrenie na odovzdanie mal. K. V. a B. V. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, ktorému súd vyhovel, uznesením zo dňa 15.3.2021, spisová zn.č. 2P/26/2021 - 20 nariadil odovzdať maloleté deti K. a B. do starostlivosti ZVRS - Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá. Dňa 23.3.2021 zariadenie prijalo obe mal. K. a B. V.. Z dôvodu zabezpečenia ochrany života, zdravia a priaznivého fyzického, psychického a sociálneho vývinu mal. detí navrhovateľ navrhuje súdu uložiť výchovné opatrenie.

3. K návrhu navrhovateľ pripojil rodné listy detí, Správy Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, Správy zdravotníckych zariadení a ošetrojúcej lekárky, správu Obce Kyjov, fotografie detí.

4. Súd uznesením sp. zn. 4P/34/2021 zo dňa 8.4.2021 ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka Obec Kyjov.

5. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie.

6. Matka detí sa na pojednávanie napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavila, svoju neúčasť nijakým spôsobom neospravedlnila, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v jej neprítomnosti.

7. Navrhovateľ na pojednávaní trval na uložení výchovného opatrenia uviedol, že dôvodom uloženia výchovného opatrenia je zanedbávanie starostlivosti zo strany matky. Zdôraznil, že matka detí nemá vytvorené bytové podmienky na starostlivosť o deti. Deti boli na základe neodkladného opatrenia umiestene do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá. Matka o ne prejavuje minimálny záujem, od ich umiestnenia sa o ne zaujímal len 1 x telefonicky. Ďalej navrhovateľ uviedol, že účelom výchovného opatrenia je sanácia rodiny. Do spolupráce s rodinou bol zapojený akreditovaný subjekt Familam OZ Prešov, ktorý bude s rodinou počas trvania výchovného opatrenia spolupracovať.

8. Kolízny opatrovník s návrhom v celom rozsahu súhlasil, súčasne vyslovil skeptickú prognózu k naplneniu účelu výchovného opatrenia, vzhľadom na svoje miestne znalosti o rodine maloletých detí.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámil sa z obsahom predložených listinných dôkazov ako aj s obsahom pripojeného spisu týkajúceho sa starostlivosti súdu o mal. detí K. a B. V. na základe čoho ustálil, tento že skutkový stav:

10. Rodina mal. detí je monitorovaná navrhovateľom od roku januára 2021 na podnet Fakultnej nemocnice s poliklinikou Prešov a následných oznámení Ľubovnianskej nemocnice n.o. Stará Ľubovňa z dôvodu zanedbávania zdravotnej starostlivosti matky o maloleté detí (matka s deťmi nechodí na odborné odporúčané vyšetrenia, detí pri prijatí na hospitalizáciu výrazne hygienický zanedbané, dlho sa tiahnuce infekčné kožné ochorenie - svrab). Matka nemá vytvorené vhodné bytové podmienky, v murovanom príbytku, ktorý ma dve izby, býva ešte stará matka detí so svojimi deťmi a to siedmi súrodencami matky mal. detí. Matka nemá pre detí kočiar ani postieľku. Od 23.3.2021 sú detí na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu umiestnené v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá. Matka od tejto doby sa o detí zaujímal len 1 x telefonický, nevyvinula žiadnu snahu na zlepšenie si svojho bývania a vytvorenia priaznivejšieho bytového prostredia pre svoje detí. Aktuálne je rodina pravidelne monitorová, do spolupráce s ňou je zapojené aj občianskym združením Familiam.

11. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

12. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine v aktuálnom znení (ďalej len ZoR) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 37 ods. 1 ZoR nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 37 ods. 2 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletemu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

15. Podľa § 37 ods. 3 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletemu dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

16. Podľa § 37 ods. 4 ZoR na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do

náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

17. Podľa § 37 ods. 5 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

18. Podľa § 37 ods. 7 ZoR súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

19. Podľa § 37 ods. 8 ZoR súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

20. Právne posúdenie vecí.

21. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že uloženie výchovného opatrenia podľa návrhu navrhovateľa je v záujme maloletých detí, preto rozhodol tak, že určil nad výchovou maloletých K. a B. výchovné opatrenie - dočasné odňatie z osobnej starostlivosti ich matky a nariadil ich pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá na obdobie šiestich mesiacov za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov rodiny.

22. K uloženiu tohto výchovnému opatreniu súd pristúpil z dôvodu, že jeho uloženie je v záujme maloletých detí. V záujme maloletých detí je aby vyrastali v biologickej rodine spolu so svojimi rodičmi, v danom prípade matky, rodičia sú však povinní dôsledne a sústavne zabezpečovať starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin svojho dieťaťa. V súdnej veci matka tieto povinnosti neplnila dôsledne. Matka z dlhodobého hľadiska nezvláda starostlivosť o maloleté dvojčky K. a B., zanedbáva najmä zdravotnú starostlivosť, s deťmi neabsolvuje potrebné odborné vyšetrenia, nechodí na plánované kontroly do jednotlivých odborných ambulancií, deti pri prijatí na hospitalizáciu boli výrazne hygienicky zanedbané. Matka zatiaľ nie je zárukou dostatočnej starostlivosti o tak maloleté deti. Maloleté deti sú v dôsledku neadekvátnej starostlivosti zo strany matky ohrozené na živote a zdraví a na psychickom a sociálnom vývine.

23. Účelom uloženia výchovného opatrenia je realizovať špecializovaný program zameraný na prácu s rodinou s dôrazom na obnovu a sfunkčnenie celého rodinného systému a všetkých jej členov v ich prirodzenom prostredí a zároveň v prostredí, v ktorom sú deti dočasne umiestnené. Tiež stabilizovať rodinný systém, zlepšiť kvalitu života rodiny a starostlivosť o deti, aktivizovať vlastné sily rodiny a posilniť rodičovskú rolu.

24. Súd súčasne uložil matke detí povinnosť spolupracovať so všetkými zainteresovanými subjektmi, ktoré pri dosiahnutí účelu uloženého výchovného opatrenia spolupracujú, t.j. zariadením kde sú deti umiestnené, Obcou Kyjov, navrhovateľom a občianskym združením Familiam.

25. Výchovné opatrenie súd bude sledovať v súčinnosti s navrhovateľom, Obcou Kyjov, Centrom pre deti a rodiny Spišská Belá a Familiam, o.z., pričom jeho účinky bude hodnotiť priebežne.

26. V uvedenom období má matka detí vytvorený priestor aby si upravila rodinné a sociálne pomery tak, aby sa mal. K. a B. mohli vrátiť do jej osobnej starostlivosti. V opačnom prípade, keďže doposiaľ neprejavili záujem o osobnú starostlivosť o deti žiadne iné osoby, bude nevyhnutné nad výchovou maloletých nariadiť ústavnú starostlivosť.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. (§ 59 ods. 1 C.m.p.)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 C.m.p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa C.m.p.